

Recenzavo:

prof. habil. dr. Vytenis Rimkus (Šiaulių universitetas)
lekt. Virginijus Kinčinitis (Šiaulių universitetas)

Metodinis leidinys skirtas studijuojantiems audiovizualinio meno teoriją ir praktiką, taip pat gali būti naudingas gilinantį į šiuolaikinio meno raidą, meno filosofiją ir vizualinę antropologiją.

Viršelyje kadras iš V. Malčiaus filmo „Blogoj lovoj blogai miegasi.“

Spausdinama ŠU Menų fakulteto tarybos 2007 m. sausio 23 d. (protokolo Nr. 3) nutarimu.

ISBN 978-9986-38-852-4

© Remigijus Venckus, 2008
© Šiaulių universitetas, 2008
© VŠĮ Šiaulių universiteto leidykla, 2008

TURINYS

ĮVADAS	5
I. AUDIOVIZUALINIO MENO SAMPRATA IR RAIDA	7
I dalies išvados	12
II. VIDEOMENO SAMPRATA	13
II.1. Videomenas ir eksperimentinis-avangardinis kinas	14
II.2. Videomeno raida	16
II.3. Videomeno integralumas	18
II.4. Siurrealistinis videomeno dialektas	19
II.5. Videomenas ir kinas	20
II.6. Realybės ir videomeno santykis	22
II dalies išvados	22
III. VIDEOMENO RŪŠYS	24
III.1. Statinis videomenas	25
III.2. Dinaminis videomenas	25
III.3. Mišrusis videomenas	26
III.4. Videomeno ir instaliacijų kritika	27
III.5. Videoprojekcijos, performansai ir akcijos	31
III.6. Naujųjų medijų videomenas	33
III dalies išvados	34
IV. DEHUMANIZACIJA IR DEKONSTRUKCIJA	36
IV.1. Dekonstrukcijos samprata	36
IV.2. Dehumanizacijos samprata	37
IV.3. Alogiškas videomenas	39
IV dalies išvados	40

V. FILMO PSICHO GEOGRAFIJA	42
V dalies išvados	43
VI. NEVIZUALINIS VIDEO MENO TURINYS	44
VI dalies išvados	51
VII. TECHNINĖ VIDEO MENO DEKONSTRUKCIJA	52
VII.1. Techninės destrukcijos ir dekonstrukcijos apraiškos kine ir videomeno televizijos kritikoje	52
VII.2. Videomeno techninė destrukcija ir dekonstrukcija	54
VII dalies išvados	56
IŠVADOS	57
LITERATŪRA	59
ANALIZUOJAMI MENO KŪRINIAI	68
APIE LEIDINIO AUTORIŲ	70

ĮVADAS

Šiuolaikiniai menai – tai sudėtingi ir sunkiai suvokiami kultūros dariniai, dėl kurių kyla daug klausimų ir prieštaravimų. Radikalios meno formos sąlygoja nežmogiškų ir destruktivių meno koncepcijų atsiradimą. Tai tampa pretekstu meno kūrinį vartoti ir rūšiuoti į priešišką ir tinkamą, į tradicinį ir novatorišką. Menas negali būti tik pomėgis, jis egzistuoja tarp fiziologinės ir dvasinės būties konfigūracijų (52). *Dekonstrukcijos* terminas atskleidžia šiuolaikinės kultūros griaujamąją ir kuriamąją potencialą. Išsiaiškinus griovimo ir kūrimo veikimą, galima lengviau orientuotis šiuolaikiniame mene. Dekonstrukcija veikia kaip tam tikri videosistemoje pasireiškiantys segmentai. Naujieji menai performuoja skirtingų meno rūšių padėtį, todėl išryškėja tarpdisciplininio meno apraiškos. Viena populiariausių tarpdisciplininių audiovizualinio meno raiškų yra videomenas. Jo teorija ir praktika šiuolaikinėje pasaulio ir Lietuvos kultūroje reikalauja tvirtos analizės, sisteminimo, teorijos ir praktikos reglamentų formavimo. Nors savo vystymosi pradžioje videomenas buvo už akademinės sistemos, periferinė *underground* kūryba, tačiau ilgainiui jis vis labiau įsigali kaip bendrosios kultūros dalis. Šiandien videomenas atstovauja individualiai kūrybinei minčiai, yra nacionalinio, profesionalaus meno dalis. Analizuojant ir interpretuojant videomeną, tikslinga pasitelkti kitų meno šakų analizės ir meno filosofijos bei estetikos tyrimuose vartojamus terminus ir metodus. Čia taikomi metodai gali pagelbėti atliekant ir kitų vaizduojamojo meno kūrinių tyrimus.

Šiame metodiniame leidinyje atsakoma į dažnai kylantį klausimą, kas yra videomenas, kokios jo rūšys. Rasti atsakymą padeda svarbiausių *dekonstrukcijos* bruožų analizė. *Dekonstrukcijos* būdai nėra savarankiški, jie egzistuoja kompleksiskai. Pasaulio meno istorija rodo, kad tik dėl *dekonstrukcijos* buvo ir yra įmanoma pasiekti konstrukciją – progresą. Tiesa, pati *dekonstrukcija* ir įvairios jos apraiškos leidžia suvokti tam tikrą kūrinio vartotojų suvokimą. Videomenas atskleidžia postmoderniosios